

CAMINS DE DOLOR

Poemes de la nostra guerra

XI

PESOMBRE

Quina nit més llarga i freda!
I quin bate ar el cor meu!...
Les ombres allargassades
van dansant amb ritme greu...

Dintre la cambra quieta
un tic-tac ressona lleu.
Passen hores, i més hores,
llargues, fredes, com la neu...

Per darrera les cortines
dels finestrons del balcó,
s'albira una estrella nua
nua i sola en la foscor.

I la seva llum de plata
es reflexa en el mirall,
mentre van morint les hores
dins la copa de cristall...

Quina nit més llarga i trista!
I l'alba no arriba mai!...
El pesombre que m'engrapa
m'ompla l'ànima d'esglai!

Sento foc a les parpelles
d'un neguit que em fa plorar!...
La testa em crema enfebrada
i el fred em fa tremolar!...

Les ombres s'han fet enrera,
i ara hi veig un campament;
a la llum de l'estelada
cerco el meu fill combatent...

Una boira de silenci
m'envolta com un mal fat...
Crido al fill, i sols contesta
el resò, lluny, apagat...

La terra encara panteja
xopa de gebre i de sang!...
Passa un vent d'esgarripança
que m'esgarrixa la carn...

D'entremig de les tenebres
sorgeix una visió;
és una blanca figura
d'una estranya llufssor,

que va engrandint-se, engrandint-se.
i tot el món s'aclareix...
I entra a dolls dintre ma cambra
i el pesombre m'esbarreja...

Quina nit més llarga i freda!
I quin bategar el meu cor!...
Els meus ulls encara cremen
d'aquella angoixa de mort!...

R. MASSIP I TARRAGÓ

poder de l'Estat de la Unió de Repúbliques; en l'article 15, esmenta ben clarament que la sobirania de les Repúbliques federades, no té altra limitació que l'estabilitat en l'esmentat article 14; en l'article 16 diu que cada República té la seva Constitució d'acord amb les particularitats de cada país; en l'article següent, el 17, diu que cada República conserva el dret de separar-se lliurement de la U.R.S.S. i en l'article 18 diu que el territori de les Repúbliques federades no pot ésser modificat sense el consentiment d'aquestes. Aquest és un sentit de respecte que admirem, que per a nosaltres voldríem.

Recordo encara, com en ocasió d'un viatge que vaig fer a París, vareig veure en el pavelló de la U.R.S.S. a l'Exposició Universal de l'any darrer, en lloc destacat i en grans caràcters, unes frases signades per Stalin, que no sé estar-me de reproduir: «La política de la Pau, nosaltres estem disposats a mantenir-la amb totes les nostres forces i per tots els mitjans; nosaltres no desistim ni una engruna de la terra d'altri; però nosaltres no en cedim ni una mica insignificant de la nostra». «En el lloc de la Rússia Tsarista que oprimia innumerable nacionalitats, més de cinquanta lliures repúbliques socialistes i regions autònomes han orgit». És, doncs, aquest respecte a altri,

el que això ens ensenya que mereix dels catalans, un sentit agraïment i una viva simpatia.

La nostra psicologia i els nostres costums racials, són força diferents a les d'aquell llunyà país i imitem bé el gest per ells realitzat, si menem les nostres activitats d'acord amb nosaltres mateixos i aquest és un ensenyament que no hem de desaproveitar. L'il·lustre Ponsi Pagès, digué en ocasió memorable, que els catalans a l'igual que els russos, hem de fer una revolució a la catalana, perquè ells, els russos, la feren a la manera russa.

Dit tot això, naturalment que des d'un punt de vista personal, però que em permeto creure compartit per bon nombre de germans de pàtria, t'he explicat, ja potser massa lleugerament, com jo veig la posició dels catalans davant la U.R.S.S. en el que fa referència especialment als moments que avui vivim. Potser ja m'havies sentit parlar així en altres avinenteses, però he volgut aprofitar aquesta per a fer aquestes manifestacions si bé adreçades a tu, d'una manera pública per a coneixement d'aquells amables lectors que segueixen el nostre epistolari.

Amb l'afecte de sempre, cordialment t'abraça, el teu germà,
20 de novembre del 1938.

RAMON

ABRIL a
Francesc Macià

El proper dia 25, data del cinquè aniversari del traspàs de l'heroi nacional, Francesc Macià, apareixerà un número extraordinari d'ABRIL.

Per tal motiu la Direcció fa avinent a tots els seus col·laboradors, absents de la nostra ciutat, que no deixin d'enviar els seus treballs relacionats amb aital motiu.

Igualment l'Administració fa avinent que és necessari que abans del dia 18 li siguin enviades totes les comandes d'exemplars de l'extraordinari d'ABRIL.

CARNET INTERNACIONAL

De les declaracions oficials referents a les converses de París poc pot deduir-se respecte als temes tractats en concret. Sembla, però, que malgrat les manifestacions de Chamberlain als Comuns, assegurant que Anglaterra no ha contret noves obligacions, els ministres s'han ocupat de la col·laboració militar en el que fa referència als interessos comuns de defensa, els aspectes dels quals seran concretats per intercanvi de impressions entre els elements tècnics d'ambdues potències.

Pel que atany al problema espanyol, la posició dels governs anglès i francès, aparentment no ha sofert modificació, car en no acordar la bel·ligerència a Franco, sembla que pel moment el compliment de l'acord de Londres respecte a la retirada d'estrangers, continua essent el punt de vista de París i Londres. És difícil saber si entre els propòsits de Mr. Chamberlain hi tenia cabuda el suggerir a Daladier una rectificació de criteri, però en tot cas haurà topat amb una negativa formal per part del president francès, que pel que afecta al cas, no hi ha dubte que pot sentir-se recolzat per la majoria absoluta de l'opinió pública. Una part més o menys important de francesos poden sentir simpatia de classe o casta pels rebels espanyols, però es senten identificats amb la major part dels seus compatriotes en la precisió d'acabar la intervenció talo-alemanya a la península.

El «premier» anglès, té anunciat i prepara ja un nou viatge, aquesta vegada a Roma, per a tractar directament amb Mussolini l'arranjament de les relacions anglo-italianes, i, especialment, segons sembla, per a facilitar l'acord dels interessos i punts de vista de França i d'Itàlia. És de suposar que el Sr. Chamberlain farà tota la pressió possible al seu amic Mussolini per tal que cedeixi, en part, almenys, en les seves actituds incompatibles amb la seguretat i àdhuc amb la dignitat de França. De no assolir un resultat positiu la inquietud a la mediterrània i per tant a Europa no desapareixeria i el seu prestigi com a pacificador en podria resultar afeblit davant d'Europa i principalment davant l'opinió anglesa que sembla dubtar cada dia més, de l'eficàcia real dels procediments emprats en política exterior pels seus actuals governants.

Seguint la política de balanceig emprada fins ara amb èxit, per l'eix Roma-Berlin, sembla que al posar-se en primer pla novament Itàlia, pel que afecta a les relacions amb França, problema mediterrani i guerra d'Espanya, Alemanya passa a la penombra i procura fer oblidar momentàniament l'ona d'indignació que arreu aixecà la persecució jueva. A més es troba de moment satisfeta i obligada a digerir i assimilar les seves darreres víctimes, Àustria i bona part de Txecoslovàquia.

Polònia, sentint-se en part defraudada per no haver obtingut totes les seves aspiracions en el trossejament de la seva veïna i cospant el perill que per la pròpia integritat representa l'expansió germànica, ha volgut jugar als dirigents del Reich una contrapartida, assegurant-se la bona voluntat del seu poderós veí oriental la U. R. S. S., amb la que ha volgut renovar tots els tractats d'amistat i no agressió existents, solemniament i amb la major publicitat possible.

A Rumania, els agents de la reacció, que segueixen les inspiracions del nacional-socialisme alemany han reincidit novament perpetrant actes de violència. Components de la dissolta «guàrdia de ferro» atemptaven contra el rector de la «Universitat» i en un teatre en què actuava una companyia jueva esclatà una bomba que ocasionà diverses víctimes. És d'esperar que per part del govern es pendran les mesures que calguin per tal de reprimir un terrorisme que no té altra finalitat que debilitar la resistència del país davant les apetències estrangeres. Si el Rei Carol ha portat del seu recent viatge a París i Londres la seguretat d'un ajut i recolzament eficaç, és probable que els provocadors, trobin la reacció adequada als seus negres designis, però si pel contrari no ha trobat més que vagues prometes i actituds vacil·lants, el país pot veure's sotmès a trasbalsos de les més perilloses conseqüències.

S. FIGUERAS